

Kandidat za predsednika najvišeg suda Srbije da se izjasni u odnosu na predstojeće ustavne promene koje će se odnositi na pravosuđe, proces učiniti dostupnim javnosti

Visoki savet sudstva (VSS) je [saopštio](#) da će 9. februara sprovesti intervju sa jedinom kandidatkinjom za predsednicu Vrhovnog kasacionog suda (VKS). Ovaj sud je najviši sud u domaćem pravnom sistemu, a njegov budući predsednik će ujedno biti i predsednik Visokog saveta sudstva koji odlučuje o najvažnijim pitanjima u sudstvu – obezbeđivanju nezavisnosti i samostalnosti sudova i sudija, izboru, razrešenju, disciplinskoj odgovornosti sudija i drugim važnim pitanjima.

Postupak izbora predsednika VKS zapravo je izbor predstavnika svih sudija. Predlaganje kandidata je povereno Visokom savetu sudstva, ali se o kandidatima izjašnjavaju sve sudije VKS, nadležni odbor Narodne skupštine, da bi na samom kraju odluku o izboru donela Narodna skupština. Ukazujemo da postupak izbora predsednika najvišeg suda pokazuje sve praktične probleme ustavnog rešenja koje propisuje da konačnu odluku o izboru predsednika sudova donosi većina narodnih poslanika. Uvereni smo da je samo jedan prijavljeni kandidat za najvažniju poziciju u sudstvu jedan od rezultata dugogodišnjeg prisutnog političkog uticaja na pravosudni sistem. Odluka drugih sudija da se ne prijave na oglas se ne može odvojiti od uvredljivog, nipodaštavajućeg, a povremeno i pretećeg odnosa većine poslanika prema pojedinim sudijama, ali i sudstvu u celosti.

Izbor za ovu poziciju posebno je važan budući da nam predstoje izmene dela Ustava koji se odnosi na pravosuđe. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo Narodne Skupštine tek treba da otpočne rad na tekstu izmena, pa je od posebne važnosti da kandidatkinja u procesu izbora zauzme stav o ustavnoj reformi koja utiče na položaj pravosuđa, kao i da se izjasni o poslednjim rešenjima za izmenu Ustava koje je predstavilo Ministarstvo pravde. Javno dostupan [program](#) kandidatkinje ne pruža dovoljno informacija o njenom odnosu prema jedinstvenom stavu struke, pa i samog Vrhovnog kasacionog suda, o neophodnim pravcima postupka ustavnih reformi.

Zbog važnosti izbora koji je u toku, pozivamo VSS da intervju sa kandidatkinjom, sudijom Jasminom Vasović, učini javno dostupnim, kako za sudije koje će se izjašnjavati o njenoj kandidaturi, tako i za širu javnost. Ovo je uobičajena praksa pri izboru nosilaca najviših pravosudnih funkcija u mnogim zemljama. Smatramo da bi prostor za predstavljanje kandidatkinje trebalo da otvori i javni medijski servis i drugi mediji, jer je upravljanje pravosuđem od izuzetne važnosti za sve građane.

Podsetimo, u decembru 2020. godine izabrani su novi članovi Visokog saveta sudstva, čiji su programi jasno određivali stav o pravcu ustavne reforme – izgradnji nezavisnosti sudstva. To je bio i jedan od odlučujućih elemenata za poverenje kolega izraženim na glasanju svih sudija u Srbiji. Najmanje što se može očekivati u postupku izbora predsednika VKS jeste otvorenost za javnost, kao i nedvosmislen stav o onome o čemu postoji jedinstvo u struci, kako bi se procenilo da li će kandidatkinja, ukoliko bude izabrana, to jedinstvo predstavljati.

Komitet pravnika za ljudska prava YUCOM

Centar za pravosudna istraživanja CEPRIS

Evropski pokret u Srbiji

Transparentnost Srbija

Beogradski centar za ljudska prava